

ДАЙДЖЕСТ НОВИН

ПОДАТКИ | ТЦ | ОБЛІК | ПРАВО

31.08.2023

[KEYNAS GROUP](#) об'єднує експертів з податків, обліку, трансфертного ціноутворення та права. Ми допомагаємо міжнародним та українським компаніям стабільно розвиватися та комплексно вирішувати різні задачі бізнесу не лише в Україні, а й за її межами, завдяки участі у міжнародній асоціації TAG Alliances®.

[TAG Alliances®](#) одна з найбільших у світі асоціацій незалежних юридичних, бухгалтерських та професійних фірм.

Дайджест підготовлений експертами KEYNAS GROUP з метою інформування про деякі особливості ведення діяльності в Україні. Дайджест містить вибірккову інформацію з урахуванням нашої основної спеціалізації та окремих практичних ситуацій.

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА включають новації, які вимагають оперативного реагування. Інші актуальні зміни, роз'яснення та особливості нарахування податків та ведення бухгалтерського обліку розміщено у відповідних тематичних розділах.

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ ґрунтується на реальних кейсах, які виникають в щоденній діяльності бізнесу. Це особиста позиція експертів KEYNAS GROUP, яка за будь-яких обставин не має сприйматись користувачами як спонукання до конкретних дій або порушення законодавства.

СУДОВА ПРАКТИКА вибірково фокусує увагу на ключових судових рішеннях по важливим поширеним питанням.

Будь-яка інформація у Дайджесті надає лише загальне уявлення про поточні події та ситуації, її не слід сприймати як професійну та вичерпну консультацію. Для прийняття будь-яких практичних рішень рекомендуємо отримати індивідуальну консультацію з урахуванням конкретних обставин та особливостей вашої ситуації.

ЗМІСТ

ПДВ	4
Судове оскарження блокування ПН: який строк	4
УР після анулювання реєстрації платника ПДВ	4
ПОДАТОК НА ПРИБУТОК	4
Код нерезидента відсутній: як заповнити додаток ПН	4
ПДФО, ВЗ та ЄСВ	5
Дохід нараховано, але не сплачено: строк сплати ПДФО	5
Сума добових більша за встановлену ПКУ: застосовуємо коефіцієнт	5
АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ ТА ЗБОРІВ	5
Відповідь на запит: податківці нагадують строки	5
ІНШЕ	6
Персональний кабінет в Електронному суді – незабаром для всіх юросіб	6
ДУМКА ЕКСПЕРТІВ	6
Черговість зарахування кредитором коштів у випадку їх недостатності	6
СУДОВА ПРАКТИКА	8
Стягнення збитків з постачальника за не реєстрацію ПН/РК за відсутності перевірки ДПС	8
КОНТАКТИ	9

ПДВ

Судове оскарження блокування ПН: який строк

Податківці у [консультації 101.18 ЗІР](#) надали відповідь на питання які встановлено строки оскарження в судовому порядку рішення контролюючого органу про відмову у реєстрації ПН/РК в ЄРПН, якщо до подання позовної заяви не проводилася/проводилася процедура адміністративного оскарження.

Якщо платник не скористався правом на адміністративне оскарження, то рішення про відмову у реєстрації ПН/РК в ЄРПН оскаржуються в судовому порядку **в шестимісячний строк з дня отримання платником такого рішення** від контролюючого органу.

Якщо платник скористався своїм правом на адміністративне оскарження, то рішення про відмову у реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в ЄРПН оскаржуються в судовому порядку в такі строки:

- 1) **тримісячний строк** – за умови, якщо рішення контролюючого органу за результатами розгляду скарги було прийнято та вручено платнику податків у строки, встановлені ПКУ. При цьому такий строк обчислюється з дня вручення платнику рішення за результатами розгляду його скарги на рішення контролюючого органу;
- 2) шестимісячний строк для звернення до суду встановлюється за умови, якщо рішення контролюючого органу за результатами розгляду скарги не було прийнято та/або вручено платнику податків у строки, встановлені ПКУ. При цьому такий строк обчислюється з дня звернення платника до контролюючого органу із відповідною скаргою на його рішення.

УР після анулювання реєстрації платника ПДВ

ГУ ДПС у Харківській обл. [зазначає](#), що, оскільки суб'єкт господарювання у разі анулювання реєстрації платника ПДВ виключається із Реєстру платників ПДВ, то уточнюючий розрахунок за період, у якому він був платником ПДВ, такий суб'єкт господарювання **подати не може**.

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Код нерезидента відсутній: як заповнити додаток ПН

ГУ ДПС у Харківській обл. [повідомляє](#), що додаток ПН до Податкової декларації з податку на прибуток підприємств заповнюється **окремо по кожному нерезиденту**, якому виплачуються доходи із джерелом їх походження з України.

У додатку ПН до Декларації зазначаються такі відомості про нерезидента:

- повне найменування нерезидента, місцезнаходження нерезидента, що зазначені у контракті/договорі;
- назва країни резиденції нерезидента, код країни резиденції – відповідно до Переліку кодів країн світу для статистичних цілей, затвердженого наказом Держстату від 08.01.2020 №32, або назва вільної економічної зони;

- відмітка про наявність офшорного статусу – у разі наявності офшорного статусу відповідно до пп.14.1.122-1 ПКУ;
- код нерезидента в країні резиденції.

Поле «Код нерезидента в країні резиденції» додатка ПН до Декларації **заповнюється за наявності інформації про код нерезидента**, у випадку відсутності інформації поле заповнюється з прокресленням.

ПДФО, ВЗ та ЄСВ

Дохід нараховано, але не сплачено: строк сплати ПДФО

ДПС у консультації з [категорії 103.07 ЗІР](#) зазначає, що податковий агент в термін **не пізніше 30 календарних днів**, наступних за місяцем нарахування доходу повинен сплатити ПДФО до бюджету, у разі нарахування оподаткованого доходу, але не виплаченого (не наданого) платнику податку.

При цьому якщо останній день строку сплати ПДФО припадає на вихідний або святковий день, то граничний строк його сплати (перерахування) **переноситься на операційний день, що настає за вихідним або святковим днем**.

Сума добових більша за встановлену ПКУ: застосовуємо коефіцієнт

Податківці у консультації з [категорії 103.17 ЗІР](#) зазначають, що, якщо розмір добових витрат на відрядження перевищує встановлені пп. «а» пп. 170.9.1 ПКУ норми, то сума такого перевищення є об'єктом оподаткування ПДФО і визначається у порядку, встановленому п.164.5 ПКУ, **тобто із застосуванням коефіцієнта**.

Зауважимо, що такий підхід податковий орган застосовує досить давно. І він заслуговує на критику, адже добові працівник отримує у грошовій формі і вони не мають статусу надміру витрачених (роботодавець має право самостійно встановити розмір добових вище ніж зазначено у ПКУ). Проте позицію ДПС за цим питанням краще знати.

АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ ТА ЗБОРІВ

Відповідь на запит: податківці нагадують строки

Податківці у [категорії 129.06 ЗІР](#) нагадують, що платники податків зобов'язані надавати інформацію, визначену в запиті контролюючого органу, та її документальне підтвердження (крім проведення зустрічної звірки) **протягом 15 робочих днів** з дня, наступного за днем отримання запиту (якщо інше не передбачено ПКУ).

А от у разі проведення зустрічної звірки відповідь слід надати **протягом 10 робочих днів** з дня, наступного за днем отримання запиту.

Додаємо також, що відсутність відповіді на запит податкової загрожує штрафом 1 МЗП.

ІНШЕ

Персональний кабінет в Електронному суді – незабаром для всіх юросіб

Із 18.10.2023р. для господарського судочинства, а з 20.02.2024р. для цивільного та адміністративного судочинства запроваджуються зміни згідно [Закону України №3200-ІХ від 29.06.2023р.](#) щодо обов'язкової реєстрації та наявності, зокрема, у юридичних осіб приватної форми власності персонального **електронного кабінету** в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі (ЄСІТС).

У випадку нереєстрації кабінету, до осіб, що були зобов'язані зареєструвати кабінет, починаючи з вищевказаних дат судами можуть застосовуватися певні негативні процесуальні наслідки, що впливатимуть як на (не)можливість реалізації тих чи інших прав, так і на строк розгляду справ.

Звичайно, вказані зміни хоч і покликані сприяти цифровізації судочинства для усіх учасників, однак, на нашу думку, в першу чергу все ж таки спрямовані на забезпечення можливості судам вручати учасникам справ судові рішення та інші процесуальні документи в електронній формі.

Якщо ви належите до переліку юридичних осіб, які час від часу приймають участь в судових справах, тоді для вас наявність кабінету переважно зводиться до отримання документів від суду та інших учасників в електронній формі (з огляду на те, що процесуальні документи та докази в переважній більшості випадків в інтересах ваших підприємств подаватимуться представниками (адвокатами) через їх власні кабінети).

Якщо юридичні особи не встигнуть до вищевказаних дат зареєструвати персональний електронний кабінет в ЄСІТС (наприклад, через те, що взагалі не мають і не планують мати досвід участі в судових справах), вони пізніше за необхідності зможуть реалізувати обов'язок з реєстрації кабінету.

З нашого досвіду користування кабінетом відмічаємо, що при реєстрації кабінету серед іншого потрібно буде вказати електронну пошту. Саме на цю електронну пошту дублюватимуться повідомлення про надходження в кабінет документів від суду чи інших учасників справ.

Отже, при реєстрації кабінету важливо вказати електронну пошту, яка перебуватиме під ретельним контролем та дозволить оперативно реагувати на вхідну кореспонденцію.

Для реєстрації та користування кабінетом функціонує сервіс за посиланням: <https://cabinet.court.gov.ua/>

Алгоритм реєстрації персонального кабінету описаний в розділі 4 Інструкції за цим [посиланням](#), а також в пам'ятці за цим [посиланням](#).

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

Черговість зарахування кредитором коштів у випадку їх недостатності

Будь-який бізнес, незалежно від сфери діяльності та суті пропонованого ним продукту, зіштовхується із ситуаціями, коли контрагент порушує виконання грошового зобов'язання – затримуючи оплату повністю чи оплачуючи не в повному розмірі.

За порушення грошового зобов'язання і законом, і, як правилом, договором, може бути передбачений цілий комплекс негативних наслідків: пеня, штрафи, збитки, інфляційні втрати, відсотки річних, відсотки за користування чужими коштами тощо.

Втім, доволі часто, якщо боржник і починає платити, то сплачених ним коштів на покриття всіх додаткових нарахувань не вистачає. **Як наслідок, постає питання, в якій черговості в такій ситуації повинні погашатися вимоги кредитора.**

Стаття 534 Цивільного кодексу України встановлює базову черговість погашення вимог за грошовим зобов'язанням, яка застосовується, якщо інше не визначено договором чи законом.

В контексті застосування цієї статті є кілька цікавих висновків Верховного Суду, які слід мати на увазі:

- якщо сторони у договорі, керуючись принципом свободи договору, визначали умови черговості розподілу отриманих коштів, то незалежно від того, що зазначив в призначенні платежу боржник – кредитор керується порядком, встановленим договором (постанова ВС від 26 травня 2022 року у справі [№910/11610/20](#));
 - якщо договором не визначено умови черговості розподілу отриманих коштів, то можливі два варіанти:
 - боржник в призначенні платежу чітко і однозначно вказує, що оплата здійснюється в погашення такого-то зобов'язання, то грошові кошти кредитор повинен зараховувати так, як зазначено в призначенні платежу (див. наприклад, постанову Верховного Суду від 15.10.2019 у справі № [909/1141/18](#)).
- Тобто черговість, встановлена статтею 534 ЦК України застосовуватися не може.
- боржник не заповнив призначення платежу, або вказав загальне формулювання - на виконання договору або погашення кредиторської заборгованості, то застосовується черговість, встановлена статтею 534 ЦК (див. наприклад, постанову ВС від 15 жовтня 2019 року у справі № [909/1141/18](#)).

Цікавим також є підхід ВС у постанові від 15 червня 2022 року у справі [№922/780/21](#), в якій кредитор скористався черговість погашення вимог, як це передбачено ст.534 ЦК України. Втім, ВС звернув увагу, що сторони в договорі передбачили обов'язковість досудового порядку врегулювання спору.

За таких умов ВС зайняв позицію, що **право на отримання** відповідних сум штрафних санкцій, 3 % річних та інфляційних нарахувань **не було реалізовано кредитором у спосіб та у порядку, встановленому договором**, а саме – кредитор повинен був заявити вимогу для отримання права на такі додаткові нарахування **і тільки після такої вимоги можна було ставити питання черговості зарахування.**

Підсумовуючи викладене хочемо наголосити на важливості максимально повного врегулювання всіх аспектів взаємодії між сторонами в договорі, адже однією із засад цивільного законодавства є «свобода договору», що дозволяє сторонам не тільки врегульовувати відносини на власний розсуд, а й навіть відступати від норм законодавства, якщо це прямо не заборонено.

СУДОВА ПРАКТИКА

Стягнення збитків з постачальника за не реєстрацію ПН/РК за відсутності перевірки ДПС

Раніше в практиці Верховного Суду застосовувався висновок, згідно з яким стягнення збитків за не реєстрацію ПН/РК або реєстрацію з помилками ПН/РК було можливе **за умови підтвердження податковою перевіркою порушень** зі сторони постачальника, яка тривалий час (до 01.08.2023р.) була недоступною під час дії мораторію у зв'язку з карантинном та воєнним станом.

Верховний Суд в Постанові від 07.06.2023р. у справі [№916/334/22](#), розглядаючи питання (не)обов'язковості підтвердження податковою перевіркою порушень для вирішення питання про стягнення збитків з постачальника, розрізняє:

- 1) порушення господарського зобов'язання (не реєстрації податкової накладної чи розрахунку коригування, де таке порушення є очевидним) та
- 2) вчинення податкового порушення (помилки при реєстрації податкової накладної чи розрахунку коригування).

Так, Верховний Суд зазначив, що **факт відсутності реєстрації податкових накладних у ЄРПН** через нездійснення контрагентом за договором відповідних дій або через відмову податкового органу у їх реєстрації **є достатнім доказом протиправної поведінки такого контрагента (прим. - навіть без проведення податкової перевірки)**, порушення ним господарського зобов'язання - наданої ним гарантії того, що його контрагент за договором матиме право на користування податковим кредитом у розмірі суми ПДВ, який визначено договором у складі ціни.

В свою чергу факт вчинення податкового правопорушення у справі про стягнення збитків з платника податків, зокрема, за обставин, коли цей платник податків (відповідач, продавець товарів) вніс коригування кількісних і вартісних показників відповідної податкової накладної (*прим. – до коректності яких є зауваження зі сторони покупця*), може бути підтверджений лише чинними **матеріалами податкової перевірки** (актом або рішенням) відповідного контролюючого органу, наділеного повноваженнями здійснювати перевірку дотримання податкового законодавства.

А щодо мораторію Верховний Суд дійшов висновку, що введення мораторію на проведення позапланових перевірок, зокрема, за скаргою платника податку, не може розцінюватись як обмеження платника податку у праві на підтвердження податкового правопорушення матеріалами податкової перевірки (актом або рішенням) відповідного контролюючого органу. Введення мораторію на проведення позапланових перевірок свідчить лише про тимчасове призупинення (відстрочення) проведення таких перевірок, після відновлення проведення яких право платника податку в цій частині також буде відновлене.

А щодо мораторію, Верховний суд дійшов висновку, що введення мораторію на проведення позапланових перевірок, зокрема за скаргою платника податку, не може розцінюватись як обмеження платника податку у праві на підтвердження податкового правопорушення матеріалами податкової перевірки (актом або рішенням) відповідного контролюючого органу, наділеного повноваженнями здійснювати перевірку дотримання податкового законодавства. Введення мораторію на проведення позапланових перевірок свідчить лише про тимчасове призупинення (відстрочення) проведення таких перевірок, після відновлення проведення яких право платника податку в цій частині також буде відновлене.

КОНТАКТИ

Департамент клієнтського сервісу

tetiana.potapenko@keynas.com

+38 (067) 468 36 20

viktoriiia.ondovchyk@keynas.com

+38 (067) 464 35 95

Департамент консалтингу

sergii.kucherenko@keynas.com

Юридичний департамент

maksim.zhukov@keynas.com

04119 Україна, м. Київ,
вул. Білоруська, буд. 36А, оф. 204

+38 (067) 523 89 00

info@keynas.com

www.keynas.com

www.tagalliances.com